

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 40 cor. (20 Lei)
Pe 1/4 de an . . . 20 cor. (10 Lei)
Un număr 1 cor. (50 bani)

lese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin.**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 2 cor. a doua și a treia oră 1:50 cor.

Dragostea de neam și țară.

Ți-s'a întâmplat de bună seamă, iubite cetitorule, că pribegind prin țări străine, te-a prins un dor de casă, un dor de părinții, de frații, de nevasta și de copiii tăi, un dor de satul tău chiar, cât îți venea s'o iei singur razna peste mounți și văi, peste codri și ogoare, și să nu te mai oprești până la tine în bătaură. Și când te prindea dorul acesta sfânt, te așezai peste voia ta la umbra vreunui copac, și cu privirile umezi cercetai zările, bătea depărtările, și te munceai, că oare încătrău poate fi țara ta. Iar de se întâmpla să te apuce dorul acela în fapt de seară, când puzderia de stele țintuie tăriile cerului, și zăreai deslipindu-se din hău o stea căzând ca un fulger spre tărâmul acela îndepărtat, unde bănuiai că stă țara ta, — simțeau cum ți-se înmoaie inima, cum începe să plângă ceva în tine. Și, spune drept, — te simțeau cel mai nenorocit om din lume, când prindeai cu urechea vești, că peste satul tău s'au abătut vremuri grele, vremuri de jale, vremuri de urgie.

Vedeți dragii mei, dorul acesta, pe care-l încearcă omul bătănd drumul țării străine, cu gândul la satul și la cei dragi ai lui, încă este o dragoste de neam și țară. Și dorul acesta este un simțământ stânt, pe care nu-l poți stârpi nici odată.

Dar omul nu umblă tot numai prin străinătăți. Are și o vatră statornică la care se încălzește, are un ogor pe care-l muncește, are frați, surori, prietini la cari ține, are ortaci cu cari împreună suferă și împreună se bucură, are o țară de care eu dragoste e legat, el, ale sale și ai săi, o țară de care nu s'ar deslipi în veac. La țara aceasta trage ori unde ar fi, ori cum i-ar merge într'ansa. Chiar de i-ar merge rău, stă să joare și atunci:

„Fie pânea cât de rea
Tot e bună 'n țara mea“.

Simțământul acesta nu e un simțământ nou. Dănuiește decând e zidit omul pe pământ. Simțământ, care atât de strâns legă pe bieții ce oameni de țara lor, cât erau gata să jertfească tot ce aveau mai scump. Așa s'a făcut la toate popoarele, așa s'a făcut și la noi Români. Altfel nu putem pricepe jertfele de vieți de pe vremea slăviților vovozii Mircea Cel Bătrân, Ștefan Cel Mare, Ion Vodă cel cumplit, Mihaiu Viteazul, și nu am putea pricepe nici rostul faptelor vitejești dela Plevna, Oituz, Mărășești, Ciucea, Tisa... Pentrucă altfel tot prăpădul de sânge ni s'ar părea o nebunie.

Despre un singur neam de oameni se zice, că nu ține la țara lui. Despre jidovi. Și nu e adevărat, pentrucă și jidovii jertfese

și sufer pentru țara lor, și ei visează să o vadă la mărirea de pe timpul împăratului David.

Istoria ne învață, că e vai și amar de poporul, care nu mai are gândul și dorul să aibă o țară! Ne învață și ne arată că poporul acela pierde nesmintit.

Pe noi Români din Ardeal, voia și socot, că și pedeapsa Dlui ne-a ținut sute de ani să nu avem o țară espred care cuadevărat să putem spune, că e a noastră. Abia în luminatele zile, pornite acum de aproape doi ani, ne putem lăuda cu țara noastră.

Bucuria noastră este mare, dar nu e deplină. Nu este mare, pentrucă am scăpat de jugul străinilor, dar nu e deplină pentrucă nu vedem binele așteptat sălășluindu-se în tot largul hotarelor noastre.

Și uitați, tocmai aici e buba. Pe urma acestei lipse de bine vreau dușmanii noștri să strecoare în sufletele noastre veninul neîndestulării și al zavistiei, pe urma ei vreau să ne momescă întocmai ca pe jidovii din pustie, că „mai bine să fi murit de brațul Domnului în țara Egiptului, când ședeam la oalele cu carne și ne săturam de pâne“. (Eșire 16, 3.)

Nu, dragii mei! Să ne ferească Dumnezeu să ajungem pe urma acestor jidovi din pustie! Să nu ne mai gândim la ce a fost și cum a fost, ci să socotim că și acum prin muncă, răbdare și bunăînțelegere vom putea pune

capăt relelor de cari suferim.

Singur prin acestea vom dovedi, că purtăm în inimile noastre adevărată dragoste de neam și țară!

Universitatea din Cluj.

Încă pe vremea stăpânirii ungurești era la Cluj o universitate (școala cea mai înaltă, unde se fac advocații, doctorii ș. a.), care era ungurească. Luând noi Români Ardealul în stăpânire, am luat și universitatea, pe cuvântul, că a fost zidită din trudă românească, apoi, că era a statului și în urmă pentrucă noi suntem mai mulți, mai numeroși în părțile acestea, fără să mai pomenim, că ungerii niciodată nu s'au gândit să ne facă asemenea școli. Luând noi universitatea, ungerii au rămas fără de ea.

Lucru firesc, ungerii nu s'au putut împăca de loc cu gândul acesta. Au făcut-o și au dres-o, până când cei trei vlădici unguri, dela Cluj, au trimis o scrisoare prefectului dela Cluj, rugându-l să iee la cunoștință, că la toamnă ungerii își deschid și ei o universitate cu 100 profesori.

Veștile despre scrisoarea vlădicilor au răsufat în gazete, iar din gazete a aflat și senatorul *George Bogdan-Duică*, însuș profesor la universitatea românească din Cluj, și aflând a întrebat în senat pe ministrul școlilor, că ce știe de scrisoarea pomenită. În răspunsul său, ministrul școlilor a declarat, că lui nu i-s'a adus la cunoștință cererea vlădicilor, dar chiar dacă i-se va aduce, nu va putea îngădui înființarea unei universități ungurești, câtă vreme pe timpul domniei lor nici ungerii nu au îngăduit-o românilor. Și de altfel ungerimea, cu vlădici au tot, se poartă atât de obraznic, față de statul român, cât nici nu vrea să

bage în seamă poruncile școlare, așa, că necum să fie vrednici ungerii de o universitate, dar ar trebui pedepsiți. Și dacă totuși nu sunt pedepsiți, e că noi știm să fim mai de omenie, mai culti decât au știut și știu să fie ei.

Și iacă așa se va face, că ungerii nu vor avea deocamdată, universitate ungurească în Ardeal.

Armata dă mână de ajutor plugarilor.

Ministerul de războiu a înștiințat prefecturile județelor, că:

1. Atâta timp, cât lucrările de plugărie sunt în deplină curgere, instrucția (învățătura, muștra câtânească) pe la Corpurile de trupă va fi mai restrânsă (mai puțină), pentruca armata să poată da plugarilor și economilor cât mai multe vite de jug și de ham, precum și soldați, cari să ajute la muncile agricole.

2. Vor încetă orice rechizițiuni din partea armatei, adecă nu se vor mai rechiziționa animale, căruțe, cărași, nicăiri în cuprinsul țării, mai ales însă în Basarabia, ca oamenii să-și poată vedea de plugărie și România mare, făcută cu atâtea jertfe, să se întărească cât mai degrabă.

Plugarii noștri, cari au trebuință de animale de lucru ori de brațe ajutătoare, să facă întrebări și cereri la *Consilierii agricoli* de prin județe.

Cooperativele.

Ziarul „Românul” dela Arad în numerii săi din urmă chiamă cu multă însuflețire toată obștea românească dela granița apuseană a țării noastre, să înființeze cooperative, pe românește „însoțiri” pentru întărirea economică a românilor din acele ținuturi. După-ce statorțește, că numai cu ajutorul cooperativei vom putea lua lupta cu puterea banilor străini și că numai prin cooperative se va putea pune piedecă jafului și speculei care înfloresc atât de mult la noi, arată cu o convingere deplină, că tot numai prin ele se poate ajunge la o adevărată ieftinire a traiului.

Lăudăm și noi gândul bun al „Românului” dela Arad, având credință tare, că după probele cari au dat roade atât de frumoase în alte țări și chiar și în Vechiul Regat, și oamenii noștri își vor pricepe chemarea. Așteptăm numai, ca toată treaba să ajungă pe mâni destoinice și pricepute, ca nu cumva neizbutind gândul acesta bun, poporul nostru să-și peardă dela prima încercare încrederea.

— **100 ani dela moartea lui Napoleon Bonaparte, se implinesc la 5 Maiu 1921. Cu acest prilej se vor ține în Franța sărbători mari, pentru cari de pe acum se fac pregătiri întinse. Comitetul serbărilor are în frunte pe mareșalul Foch și profesorul Driault.**

Ce scriu ungerii despre noi.

Gazeta cu numele „Szózat”, care se tipărește la Budapesta, are obrăznicia să scrie următoarele:

„În Cazarma-Albă din Brașov s'au găsit iarăș 40 de ofițeri germani zidiți de vii. Pe trupurile celor morți se văd și acum urme, care arată, că acești nefericiți de flămânzi ce erau au mușcat unul din trupul altuia. Morții au fost descoperiți de locotenentul unger Szabo Jenő, care împreună cu ortacii săi,

au fost prinși și uciși, ca să nu poată desooperi fărădelegea”.

Ne crapă obrazul de rușine. Nu doar, că cele scrise ar fi adevărate, ci că poate să fie om pe lumea, care să răspândească așa vorbe de ocară! Ne creapă!

Dar nu. Mai curând ne vine să rădem de prostia lor, că doar nu putem crede, că se va lăsa om să fie amăgit de minciunile lor!

Slujbașii ungeri și statul român.

Consiliu Dirigent la vremea sa a dat o poruncă aspră, care cerea slujbașilor de nație ungurească, ca până la un termen statorit să facă jurământul de credință față de Măritul nostru Rege Ferdinand și față de România, țara noastră, — că de unde nu, vor fi scoși din slujbe. Poruncă bună, dar a rămas neimplinită până în ziua de astăzi! Și să vedeți pentruce.

Slujbașii aceștia ungeri săptămâna trecută au trimis o delegație la dl Mihali Toader, care este capul comisiei de uni-ficare, să-l roage, ca să prelungească termenul jurământului, dupăce ei slujbașii n'au avut încă vreme să se sfătuiască, dacă vreau sau nu, să implinească porunca fostului Consiliu Dirigent, adecă a Statului Ro-

mân. Și dl Mihali a spus delegației, că dorința lor o va duce la București.

Și acum, când toată lumea știe, că guvernul e pe cale să prelungească din nou termenul de jurământ, fără de voie ne întrebăm: *pentruce atâta vorbă bună pentru aceia, cari și azi, când pacea cu Ungaria e iscălită, îndrăznesc să se pună în poară cu statul român?*

După părerea noastră ar fi mai bine, dacă pe aceștia i-am da frumuseț peste graniță, așa cum au făcut de mult alte state, pentruca e cea mai mare primjdie să încâlzești, știind și voind, șerpi veninoși la sânul tău.

Preoți! Învățători! răspândiți „UNIREA POPORULUI” printre săteni.

MAMA SAFTA Îngropată de vie...

(Continuare și sfârșit).

Eu căutai o sapă. Lina lui Leu găsi alta. Anica se duse și fură d'acasă dela ei — că țafa Rada, mă-sa, eră acasă — fură casmau. Frati-meu Neculae luă țărâncopul. Plecarăm câte patru, cu sculele la spinare și cu mama Safta după noi, drept la cimitir. Ea mergea cocoșată, urâtă și cu scurteica neagră, băgată pe mâneci — zicea că vrea să fie înropată cu ea.

Pe șosea nu eră nimeni să ne vadă.

Trecurăm podul și o așteptărăm la poartă cimitirului.

Sosi și ea, și își alese locul la umbra unor liliaci.

— „Ă ac!.. aici maică!..

Și ne apucarăm noi să-i săpăm groapa, unii cu sapele, Ana cu casmau și fratimeu cu țărâncopul.

Pământul încă eră tare ca fierul, că nu plouase de vreo lună și mai bine.

Munceam noi de ne curgeau

nădușelile, iar mama Safta, ghimuită pe vine, așteptă lângă noi și jeleă pe Dumitrică al ei: „Ă ac!.. uite Dumitrică!.. las pe hoțu de Dagne, ă ac!.. și viu la tine!”

Făcurăm noi groapa până o adâncirăm de trece de genunchile mele.

Anica, care eră și mai mare între noi, eră și cea mai deșteaptă:

— „Ia ascultă mamă Saftă — zise ea — ne-ai plătit puțin!.. Pământul e tare ca fierul!.. Nu mai putem să săpăm!.. Dacă ne mai dai și gologanii țilalți, ne mai căzaim; dacă nu, uite, culcă-te și'n asta.”

— „Ă ac!.. ăștia sunt gologanii pentru vamă, măicuțule!.. Nu vi-i dau; dar voi mai săpați!..”

Eu ași fi vrut să mai săpăm, dar Anica se'ncuruntă și ne șopti:

— „E heață mă!.. Păstrează banii să-i bea p'acolo!.. Las să vie cărciumarii d'acolo, să-i facă ei groapa de pe plac.”

Apoi li spuse Lina Leului:

— „Am ostenit mamă Safta, nu mai vrem.”

Și șezu jos. Șezurăm și noi.

Mama Safta se târl de-abușelea, se uită în groapă și ne spuse:

— „Ă ac!.. e mică, mă!..”

— „Păi de, lasă că ai loc — îi spuse Anica — ia culcă-te în ea și ghemuește-te să vezi, n'ai loc?”

Mama Safta intră în groapă și se'ntinse în ea cu fața în sus. Dar dacă întindea picioarele, îi rămâneau afară: iar dacă le băgă înăuntru, îi rămânea afară capul. Noi croisem groapa scurtă.

— „Ă ac!.. n'am loc, maică!..”

— „Ai, ai — zise Lina Leului — cocolește-te aci.”

— „Fă, n'are loc — cisei eu.”

— „Dă-o dracului mă — imi șopti Anica că are! — Cocolește-te mamă Saftă cum ai putea, că te'ngropăm noi și așa!”

— „Ă ac!.. uite maică, uite!..”

Și începurăm noi să-i punem pământ pe pantofi și pe picioare, că ea se'nbrăcase cu hainele de moarte.

— „Ă ac!.. uite maică, uite!..”

Și începurăm noi să-i punem pământ pe pantofi și pe picioare, că ea se'nbrăcase cu hainele de moarte.

— „Ă ac!.. uite maică, uite!..”

— „Ă ac!.. uite maică, uite!..”

Puserăm noi pământ până al gât.

Capul li eră cam afară din groapă.

— „Ă ac!.. Inveliți-mă maică bine, să nu mă scobească cămil!..”

— „N'ai grijă ă ac!..” făcu Lina.

Văzurăm însă că pământ aveam puțin.

Începurăm să-i punem împrejurul capului bolovanii cei mai mari, și-i potrivirăm așa ca un fel de boltă d'asupra obrazilor.

— „Fă Lino, nu avem pământ destul!.. șopti eu.”

— Taci prostule — mă ghi-ontui Anica, — vrei să mai muncești iar?..”

Tăcui și-i puneam bolovanași, câte unul câte unul d'asupra capului!..

— „Ă ac!.. văz lumină mă, văz lumină!..”

— „Ei, vezi pe Cornea!.. ă ac!.. o îngână Lina.”

— „Mori acolo și tacii li strigă Anica.”

— „Păi ă ac!.. văz lumină!.. mai zise ea.”

Anica smulse niște stufuri de crăițe de pe un mormânt, le

Din lumea largă.

Și totuș au biruit Rușii!

Bieții de Poloni! Li-s'au înfundat toate! Astăzi nu mai e nici o umbră de îndoială, că sunt bătuți rău, rău de tot. În fața oștilor rusești nu se mai pot opri nicăieri, ci fug, fug de li-se înatunecă ochilor. În fugă nebună au părăsit pozițiile de pe râul Berezina, cele dela Vilna, Baranovici, Molodecino, Minsk, Kiew, Kamenet-Podolski. Și acum în urmă stau să părăsească chiar și capitala, Varșovia!

Polonii cer pace.

În așa stare ticăloasă, firește nu e alt chip de scăpare, decât pacea. Și cum puterile cele mari Anglia, Franța și Italia sunt adunate la marele Sfat dela Spaa, Polonii au trimis aici o telegramă, cerând ca puterile mari fără nici o zăbavă să se întrepună pe lângă Rusia, să încheie cât mai curând pace. La telegrama aceasta Lloyd George, care tocmai stătea în târg cu Rușii asupra feliuritelor negoate, ca să le lase ori nu în Rusia, a spus trimișilor rusești să aducă la cunoștința lui Lenin, că numai așa mai stă de vorbă cu Rusia, dacă Rusia încheie fără zăbavă pace.

Pofta crește mâncând.

Și știți ce a răspuns Lenin lui Lloyd George? — A răspuns: Bine, noi punem armele jos,

dar voi puterile mari să-mi recunoașteți stăpânia mea (adecă a bolșevismului) în Rusia! Cererea asta alui Lenin, e lucru mare. Decând s'a scornit bolșevismul tot lucrul acesta l-au cerut. Dar fără ispravă.

Poate-se împlini cererea lui Lenin?

Dacă vrem să răspundem la întrebarea aceasta, trebuie să luăm în socotință multe împrejurări. Și anume biruința Rușilor, poate duce la împreunarea Rușilor cu Nemții, Austriecii, Ungurii, Bulgarii și Turcii, prin ce s'ar încinge un nou războiu al lumii poate mai fiores decât cel dintâiu. Și cum lumea apuseană îi cam sătulă de războaie, nu se poate ști hotărât cui o să-i suradă norocul în războiu. În schimb dacă se recunoaște stăpânirea lui Lenin, se recunoaște bolșevismul. Prin aceasta drept că deocamdată s'ar ajunge la pace, dar cum însăș firea bolșevismului cere zarvă, larmă, omor, revoluție, nici pacea aceasta n'o să dureze mult. Va să zică se astupă azi spărtura într'un sac de grâu, ca mâne grâul să se scurgă pe o altă gaură. Ei dar în politică, nu-i tocmai ca cu grâul. În politică dacă aștepti de azi până mâne, în răstimpul acesta se pot schimba multe, și mai ales se pot face multe. Așacă de ceace te-ai temut azi, mâne nici că-ți

mai pasă. — În chipul asta se poate întâmpla ușor, că cererea lui Lenin să fie împlinită.

Grecii prăfue pe Turci.

Pe cât le merge de bine Rușilor, pe atât de rău stau Turcii. Mai dăunăzi băteau, (de răsuna lumea) porțile Tarigradului, acum fug și ei, cât fezurile lor roșii au înflorit câmpiile ca macii în Cireșar. Da să vezi acum făloșenle grecească! Drept răsplată, cer să li-se dee lor Tarigradul! Și să vezi numai minunea minunilor, că istețul și hicleanul de Venizelos, pune mâna și pe Tarigrad (Constantinopol). S'ar schimba zicala, că mai bun e un pumn de minte decât un car de noroc, și s'ar zice despre Greci, că pe lângă un pumn de minte au avut și un car de noroc.

Se mișcă Ungurii.

Abia a început să-i zâmbească norocul neicuței de Lenin, îi și vezi pe Unguri vioși, să prinzi iepuri cu ei, și arfăgeși ca tăurenciul desmierdat. Să se arete pe față încă nu le-a sosit timpul. Dar și până atunci pe furie aduc arme din Germania, cu năile pe Dunăre, și totodată mobilizează. Ci oricât ar tănuși totuș s'a aflat, că până acum au chemat 6 contingente sub steaguri. — Ce să le faci, dacă-i mânăncă iarăși piecuța?

E oprită specula cu pământul.

Legea despre împărțirea pământului spune, că pământul, care vine împărțit țaranilor are prețul cutare ori cutare. Prețurile firește, nu sunt și nu au fost pe placul moșierilor. Văzând, că împărțirea pământului tot întârzie, au crezut, că e timpul cel mai potrivit să prostească și să înșele pe țaran. Au făcut dară așa de bine, că au început să-și împartă și să-și vândă pământul, — dar pe prețuri urcate.

A dat însă de veste dl *Mihalache* de această apucătură, și a depus la Camera un proiect de lege, în înțelesul căreia dela 1918 încoace toate vânzările de pământ, căsător sub expropiere, n'au nici o putere. Și din iscusința dlui Mihalache gândul de speculă al moșierilor s'a infundat.

— Hindenburg era cât pe aci să fie omorât. Într'o seară, nu de mult, un tânăr a pătruns în locuința vestitului general Hindenburg. Chemându-și acesta sluga, s'a încins o luptă aprigă, în cursul căreia necunoscutul a tras mai multe focuri de revolver asupra lui Hindenburg, dar gloanțele nu au nimerit. La urmă tânărul a fugit. Se crede, că ar fi fost un hoț de toate zilele, prins tocmai în clipa când avea de gând să șterpească ceva.

asvârli pe bolovanii de peste capu-i și ne făcu semn s'o rupem toți de fugă și s'o lăsăm.

Așa și făcurăm. Toți o pornirăm în fugă, cu sculele la spinare și ne oprirăm tocmai acasă.

— „Să nu spunem, mă!.. zise Lina Leușii!

— „Să nu spunem!”

Ne înnumărarăm iar gologanii și apoi ne dădurăm iar la joacă.

Seara a venit mama și tata dela seceră.

Eu povățuisem pe frați-meu Niculae să nu spuie.

Dar el, când mestecă mama mămăliga, iar tata aprindea o țigare, el începu:

— „Noi mămăică, am îngropat azi pe mama Safta...”

— „Ce-ai făcut, mă? îl întrebă tata.

— „Am îngropat pe mama Safta, răspuse el cu capul în jos.

— „Ce mă?! zise tata mirat

— ați îngropat voi pe mama Safta?... Ce vorbă e asta?..

— „Păi dacă ne-a plătit câte un franc!.. uite banii!.. și eu povestii tatii toată isprava.

— „Aului, împelițaii dracului!.. și puse mâna la gură. Mama uitase să mai mestecă și mămăliga.

— „Și este acolo ea acum?

— „Este acolo!

— „Aide afurisiților, aide la nea Din... să vedem ce-o mai fi de făcut...”

Și pornirăm la nea Din.

El eră la masă.

— „Nene — lacepu tata — scoală și hai la cimitir, că dracii mei, cu drăcoica ta și cu a lui Leu, au îngropat de vie pe mama Safta...”

— „Ce mă, ce?

— „Hai, hai... iute, a'ngropat de vie pe mama Safta... Ea s'a'nbatat, s'a bătut cu tata Dragne, ș'a plătit copiilor s'o îngroape și ei au îngropat-o!..

— „Așă ai făcut, fa?... se resti el pe Anica.

Ea nu răspuse.

— „Spune afurisit-o, că te omor!

— „Ea ne-a pus!..”

— „Aului! — și se plesni și el cu palmele peste ochi. Ce om mai păți neicuțule și cu beleana asta!.. Hai, hai afuri-

siților, hai de ne arătați unde ați îngropat-o!”

Pornirăm cu toții pe fuga.

Tata Rada și mama, merseră și ele.

Pe drum eră întuneric.

Intrarăm cu toții în cimitir și Anica arătă mormântul de pământ, ce eră tot cum îl lăsaserăm.

Ingenuche tat cu nea Din și-i traseră pământul de pe ochi — și ascultară.

— „Sufă mă! zise tata.

— „Doarmel.. zice și nea Din.

— „E vic!.. Bodaproste, zise iar tata.

— „Da cum dracu mă, trăește?... Are nouă suflete ca pica?...” Și se'nchină.

Dădură laoparte și pământul cel'alt de pe corp și o apucară unul de o mână și altul de alta și o săltară în sus:

— „Hei, mamă Safto... scoală!..

— „Ă ac!.. ce mă Dragne?

— „Ă ac!.. ați-ar Dragne al dracului!.. Păi cu Dragne ești tu aici?... Știi unde ești?

— „Ă ac!.. Nu sunt în casa mea?

— „Ești în casa tal.. Prăpă-

ditol.. Ta'ntorci dela Rai!.. Ești la cimitir, unde ai pus copiii să te îngroape de vic!.. Să ne bagi pe toți în nevoel!..

— „Ă ac!.. dacă mă bate hoțul... la ce să mai trăesc? A ac!..

— „Să mori, să faci ce poțtești, da nu să ne bagi pe noi în belea!..

Hai, hai să te ducem acasă!.. că se vede c'a pierdut moartea catastiful, de nu te ia mai repede.

— „Ă ac!.. m'a bătut hoțul!.. și mă bate mercul!..”

O luară de mâini și pornirăm cu ea acasă.

O Juse tata și cu nea Din, până o băgară pe ușa casei.

Noi credeam c'am scăpat cu atât; când mă pomenii înhățat de tata de păr și lovit cu pumnii în spinare, de-mi luase sufletul. Auzii și pe Anica răcnind în partea ocalaltă: o judecă și pe ea nea Din.

Ne lăsară din bătae.

— Bine că s'a'ntâmplat numai așa — spunea mama.

Noi am adormit suspinând, da nici gologanii mami Safta nu

ȘTIRI

— Maj. Sa Regina Maria împreună cu prinselele Elisaveta și Maria se află de mai mult timp în Franța. Oriunde se duc, li-se face primire strălucită, și e din cale afară mulțumit oricine, dacă are norocul să le vadă.

Majestatea Sa în timpul petrecerii sale acolo, a decorat cu Virtutea militară orașul Verdun, care 4 ani a stat neclintit în fața Nemților, apoi a mers și a vizitat mormintele celor 600 soldați români dela Dieux, cari au murit în prinsoare săpând tranșee pe seama Nemților.

A murit împărăteasa Eugenia. În ziua de 11 Iulie s'a stâns cea din urmă împărăteasă a Franței, Eugenia. Se trăgea dintr-o familie fruntașă de spanioli, iar pentru frumusețea și bunătatea sa a ajuns soția lui Napoleoa al III-lea, nepotul marelui Napoleon Bonaparte. Războiul cumplit dela 1870 a aflat-o pe tronul Franței, ca să aibă nenorocul să vadă surpându-se puterea Franței tocmai sub domnia sa, nenoroc, căruia nici ea nici soțul ei nu purtau nici o vină.

Și a trebuit să aștepte încă 47 ani, până i-a dat Dumnezeu să se poată bucura de biruirea Neamțului trufas, care-i răpuse și tronul și soțul. A trebuit să ajungă vrâsta frumoasă de 94 ani, să vadă implinindu-se ceea ce a cerut ea dela bunul Dumnezeu în rugăciunile necurmte de 47 ani încheiați. Se întoarce însfârșit la scumpul ei soț, să-i spună, că de-acum Franța e liberă iar, că e răsunată...

i-am mai dat. Nici ea însă nu ni i-a cerut.

Apoi iar m'pm dus p'acolo, și după vre-o câtă-va vreme, a murit, s'raca...

Astfel povesti Ion al lui Geonete. Ne miram toți de isprava asta, iar el spunea:

— Să n'trebați și pe Anica lui nea nea Din, să vă spuie și ea, să vedeți că e tocmai așa. "Luceafărul." I. C. Vissarion.

Prieperea castorului. Castorul e unul dintre animalele cari într'adevăr ne uimește cu prieperea lui. Copaci mari e în stare să-i dărime și să-i pună de-a curmezișul peste ape pentru ale abate cursul. Pe loc unde au curs apele abătute își zidesc colibele cu atâta măiestrie, înseamnă și cu colibele oamenilor sălbatici de astăzi.

— Un mucenic al științei. Unui slujbaș la mașinăriile de radiografie din Salpetriere, cu numele Charles Inport, a trebuit să-i taie brațul stâng din pricina arsurilor, ce l-au atins în împlinirea slujbei sale. (Trebuie să se știe, că radiografia lucră cu niște scânteie electrice, cari întocmai, ca fulgerile și trăznete sunt foarte primejdioase). Și să nu creadă cineva, că acum a fost tăiat (operat) mai întâi acest om încăpăținat în slujba științei. Dela 1898, de când poartă această slujbă, a mai fost operat încă de douăzeci de ori. Și tot nu s'a saturat. Și acum de abia așteaptă să se vindece, ca din nou să se poată jertfi științei, și să poată munci la tămăduirea bolnavilor.

— Groaznica nenorocire dela Cotroceni. La Cotroceni lângă București, Miercuria trecută a fost îndălțat în văzduh un balon militar, ca să facă probe. În coșarca balonului erau ofițerii Ștefan Ionescu, locotenent și Constantin Dobrescu, sublocotenent.

Ajungând balonul la câteva sute de metri înălțime, ofițerii și-au văzut de lucru, așa cât nu băgară de seamă, că o furtună se apropie amenințătoare de balon. Când au băgat de seamă, s'a dovedit, că era prea târziu. Și anume, dând porunca să fie scoborit balonul, nu a mai avut vreme să ajungă până jos, ci când era ca la 60 m. înălțime, un fulger a aprins balonul, așa cât bieții ofițeri în scurtă vreme periră în flacări.

— Carol de Habsburg, fostul împărat al Austriei iar vreă să ajungă împărat. Vreă să răstoarne guvernul austriac și să se pună el în loc. În acest scop s'a înțeles cu Ludwig Windischgrätz, Friedman și Schimp, și a cheltuit 22 milioane de franci, ca să-și poată face o armată. — Pasărea mălai visează!

— Deschanel greu bolnav. Deschanel este președintele Republicii franceze, ales abia în primăvara acestui an. Din cauze neștiute a ajuns să sufere de-o boală grea, care îl chinuie de mai multe săptămâni. Acum ar vreă să se mulțumească de președenție. Drept urmași ai lui se pomenesc mulți, între alții și generalii Foch și Castelnau.

— Aur din fundul mării. Englezii au isbutit să ridice la suprafață 75 milioane franci în aur din vaporul „Laurenția” scufundată în 1917. Tot englezii se laudă, că în scurt timp vor mai scoate astfel de aur, după ce

cunosc locul unde stau scufundate vapoarele ce duceau aur...

— Un morar înțelept. Un bănațean a cerut să i-se trimită în fiecare zi câte 20 de foi din gazeta „Banatul” pentru că dânsul este morar și la moara lui vin mulți oameni. Până le vine rândul la coș, ori până le cade măcișul, oamenii stau cu mâinile în sân și ca să nu-și piardă vremea în povești fără folos, morarul înțelept s'a gândit să le dea foi să cetească.

Iată un morar cuminte, pilda căruia ar trebui să-o urmeze cât mai mulți morari. Acelaș lucru ar putea să-l facă și faurii și crișmarii. În deosebi cei din urmă ar fi cu de lege să-i lămbie pe oameni și cu hrană sufletească, nu numai tot cu beutură stricătoare de minte.

— Ghiată. Primim din multe părți știri despre furtuni cu ghiată, cari au făcut multă pagubă în grâne și în cucuruse. Astfel a bătat de curând ghiata în valea Murășului pe la Vințul de sus și pe Târnavă mică, pe la Bălcaciu și Cetatea de ballă.

În mai toate părțile Ardealului ploile din vremea din urmă au întârziat secerea, iar grânele necoapte le-a înegrit și le-a pălit rău.

— Trenuri electrice în Italia. Trenurile merg rău în toate țările din pricina lipsei de cărbuni. Italia în deosebi o duce greu de tot din partea asta. Italienii însă nu se lasă imbrâncoiți de năcazuri. Au văzut lipsa, s'au socotit puțin și au ghicit o deslegare bună. Au hotărât să înlocuiască cărbunii cu putere electrică. Ei vor purta o mulțime de trenuri cu locomotive electrice, cam în felul cum sunt purtate tramvaiele prin orașele celea mari.

— Avis. Spre știre și conformare avisăm pe cei interesați, că târgul de vite statorit pe 29, 30 Iunie s'a amânat din cauza boalei de vite nu se va ține la 27, 28 și 29 Iulie, ci mai târziu, probabil cu finea lunei August. Blaj, 15 Iulie 1920. Primăria comunală.

Poșta Redacției.

— Tinărului Moisă Nișiu, Ciurmeleș. — Despre cursul pentru cantori vom face întrebare la Mitropolie și-ți vom trimite apoi înștiințare. De altfel ar fi bine să faci însuși o rugare cu părintele din sat, îndreptată către Preaveneratul Consistor de aici, în care să ceri să te primească la teamnă pe vre-o 6 săptămâni, ca diecel la mănăstire, unde ai putea să înveți glasurile deplin și ce mai trebuie la cantorie. Ai avea poate un pic de cheltuială ca gazda și mâncarea, dar ai ieși cantor în rând. Noi ți-am stă înțajutor cu vorba bună. Vedem, că ai scrisoare frumoasă și dragoste de carte. Să trăești!

Învățături folositoare.

Beutură răcoritoare pentru bolnavi. Luăm 6 mere cu coajă cu tot și le tăiem felii subțirele într'un vas. Apoi turnăm pe deasupra un litru de apă fiartă. Mai punem încă două linguri bune de miere de stupi și zeama dela 2 lămâi (citroane). Amestecul îl lăsăm să steie la loc umbros vreme de-un ceas, apoi dăm bolnavului să guste câte-un pic și se va răcori.

Umflăturile de șoa la cal se vindecă iute cu balegă fierbinte de cal pusă în timpul nopții pe locul umflat. Schimbând leacul de două-trei ori pe noapte până dimineața umflătura se trage.

Se caută

un tovarăș în branșa : : tabăcării (țimar) : :

Am aranjament complet cu o experiență de 25 ani.

Adresa la

Ioan Dogariu,

(7) 1-3.

Teiuș Nr. 385.

Cine știe

de Vasile Ghejan din Bălcaciu, Reg. 50, comp. 8 din 1914 în luptele dela Galiția în Aug.—Sept., rugăm — să comunice femeii sale Saveta Ghejan n. Todoran. — Bălcaciu p. Jidvei, jud. Târnavă-mică. (6) 1-1.

Publicare de concurs.

Pentru stațiunea cantor-în-vățătoarească din Hotoan. pro-topopiatul T. Sărvad, județul Sălaj, pe lângă următoarele emolumente:

1. Cvartir regulat;
2. Plată în bani 900 cor. solvindă anticipativ în 4 rate treilunare, apoi întregire dela stat;
3. Pentru cantor: pământ arător, rât de cosit și drept de pășunat 18 jugere catastr.;
4. Dela fiecare familie câte 16 litri bucate și
5. Stolele îndatinat.

Aceia, cari doresc a ocupa această stațiune, să se prezinte la fața locului la 1 August, anul curent. (8) 1-1

Invalidul PETRU RUS din Lunca p. Hususău jud. Târnavă mică, și-a pierdut biletul de reformă definitivă și-l declară de anulat.

(4) 2-2.

Redactor responsabil:
IULIU MAIOR.

Număr cenzurat de: S. Nestor.